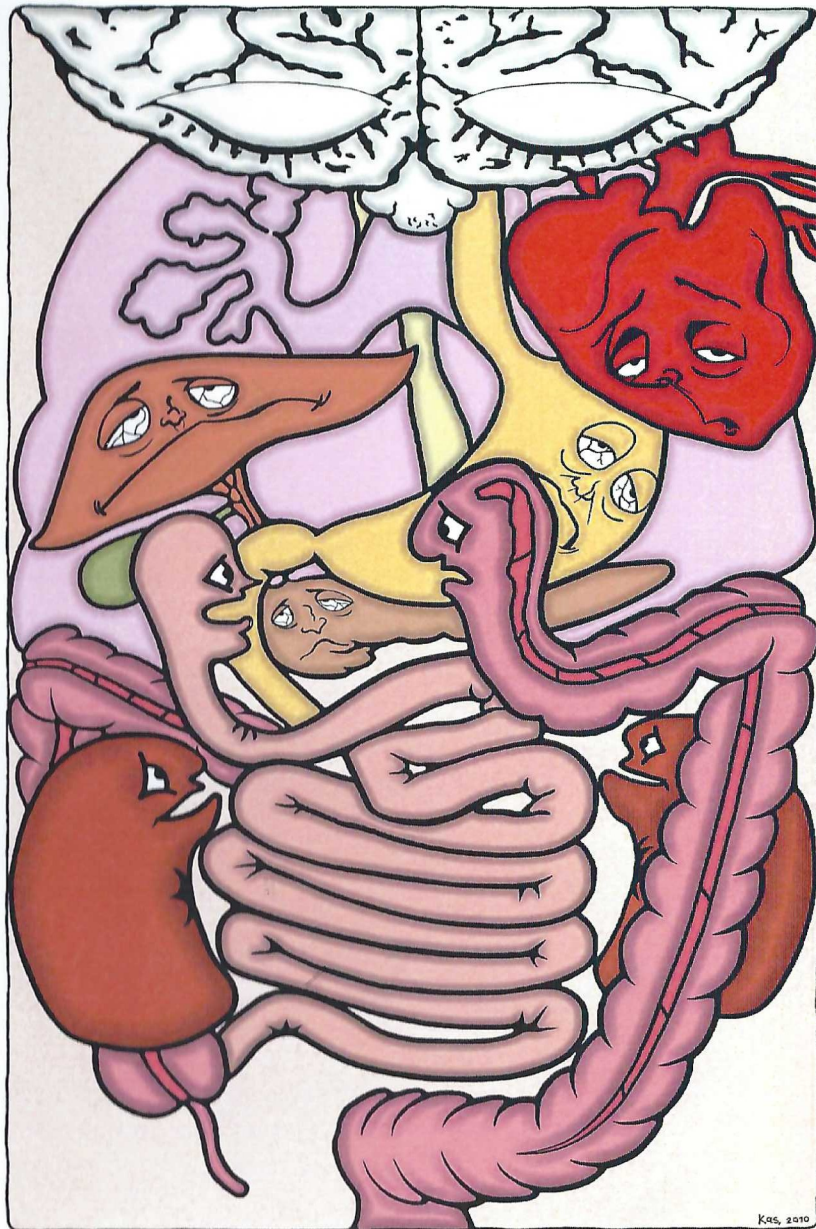

ATELIER THEATRAL GREC

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

10 και 11 (ώρα 8:15 μ.μ.), 12 (ώρα 6:15 μ.μ.) Δεκεμβρίου 2010 ΘΕΑΤΡΟ «DE LIJSTERBES»
Lijsterbessenbomenlaan 6 - 1950 Kraallem
Καθημερινή 020953492 - 020953647 - 020951947 - 0207719370 - 020756563
και στον Papiasov / rue Froissart 115 - 1040 Bruxelles - Τηλ. 230.93.35

του Αρκά

Εχθροί εξ αίματος

σκηνοθεσία ΤΑΣΟΣ ΝΥΧΑΣ

παιζουν

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΒΔΟΥΛΟΣ - ΠΑΝΟΣ ΜΙΧΑΛΕΛΗΣ - ΝΙΚΟΣ ΧΑΤΖΟΥΔΗΣ

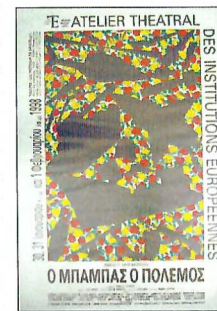
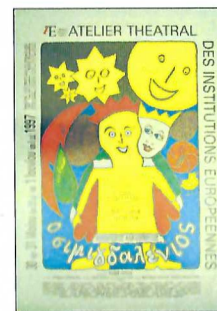
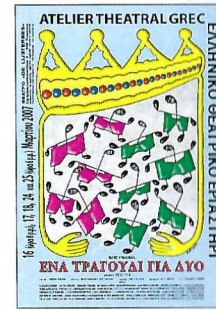
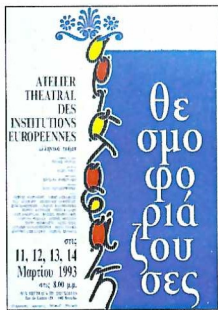
σκηνογράφημα CHRISTIAN GUILMIN μουσική DF σφισα ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΣΑΠΗΣ

Δυο λόγια για την παράσταση

Συνεχίζουμε και φέτος την παρουσίαση έργων Ελλήνων δημιουργών, 25 χρόνια μετά την ίδρυση της ομάδας μας. Την προσοχή μας τράβηξε ένα θεατρικό έργο με ασυνήθιστα χαρακτηριστικά. Το περιεχόμενό του δύσκολο να ταξινομηθεί, με αναγνώσεις σε πολλαπλά επίπεδα, η φόρμα του απλή αλλά περιεκτική, ένα γεμάτο μονόπρακτο, ενώ ο συγγραφέας, αν και πασίγνωστος, κυριολεκτικά "άγνωστος": ο Αρκάς.

Το έργο αυτό τράβηξε την προσοχή μας από την πρώτη παρουσίασή του στην Αθήνα από το Θέατρο του Νέου Κόσμου, το 2008. Το όνομα του συγγραφέα ήταν ομολογουμένως ο κύριος και βασικός λόγος. Διαβάζοντας το κείμενο από τις εκδόσεις "Γράμματα" ενθουσιαστήκαμε. Κι αυτό όχι μόνο γιατί, όπως και πολλοί σύγχρονοι Έλληνες, αναγνωρίζουμε στον Αρκά ένα διεισδυτικό και φιλοσοφημένο χιούμορ, αλλά γιατί και το ίδιο το έργο έχει κάτι ξεχωριστό. Τόσο το περιεχόμενο αυτό καθαυτό όσο και οι σκηνικές απαιτήσεις και ιδιαιτερότητές του είναι μια μεγάλη πρόκληση, ιδιαίτερα για μια ερασιτεχνική θεατρική ομάδα όπως η δική μας.

Και αποφασίσαμε να προχωρήσουμε. Μας ενθάρρυνε ακόμη το γεγονός ότι το έργο αυτό, μετά τη μεγάλη του επιτυχία στο επαγγελματικό θέατρο, παρουσιάστηκε και από άλλες ερασιτεχνικές ομάδες, γιατί όχι λοιπόν και από τη δική μας.

Μόλις το αποφασίσαμε, ο επόμενος σταθμός ήταν η επαφή με τον Αρκά για τη χορήγηση της απαραίτητης άδειας. Μετά από τη σχετική επικοινωνία με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και κάποια αναμονή, πήραμε ένα τηλεφώνημα από τον ίδιο. Προτιμούσε την άμεση επαφή, και βέβαια έδινε την άδειά του, αναρωτιόταν αν το θέλαμε στα ελληνικά ή στα γαλλικά που είχε στο μεταξύ μεταφραστεί, και, όχι, δεν θα μπορούσε να έλθει στην παράσταση, δεν ταξιδεύει συχνά.

Η σύντομη αυτή επικοινωνία ήταν το ίδιο συναρπαστική με την πρώτη εντύπωση που μας άφησε η ανάγνωση του έργου. Η προσπάθειά μας πλέον άρχιζε με ενθουσιασμό. Το Παχύ Έντερο, το Λεπτό Έντερο και το Δεξί Νεφρό, βασικά όργανα του σώματός μας και απαραίτητα για την αρμονική λειτουργία του, στη σκηνή του Θεάτρου μας στις Βρυξέλλες θα έδιναν σάρκα και οστά στην ιδέα του Αρκά. Μια απλή διασκεδαστική κωμωδία, μια κωμωδία με μαύρο χιούμορ, μια κωμωδία με πολιτικές προεκτάσεις κρυμμένες στη διαμάχη των ανθρωπίνων οργάνων μεταξύ τους ή μια φιλοσοφική αλληγορία σχετικά με την αρμονία των συστημάτων και την βιοηθική;

Η ελπίδα μας είναι ότι κάποιοι από τους θεατές θα έχουν βρει στο τέλος της παράστασης κάτι από όλα αυτά ή ακόμη καλύτερα όλα αυτά τα στοιχεία μαζί..

Καλή σας διασκέδαση!

Η ομάδα

"Ο Αρκάς, ή Αντώνης Ευδαίμων όπως έχει ακουστεί, είναι Έλληνας καλλιτέχνης που ασχολείται με την τέχνη των Κόμικς. Ξεκίνησε στις αρχές της δεκαετίας του '80 δημοσιεύοντας τη σειρά "Ο Κόκκορας" στο περιοδικό Βαβέλ και στη συνέχεια στο Παρά πέντε και στο Μικρό παρά πέντε.

Το έργο του αποτελείται κυρίως από σειρές με συγκεκριμένο θέμα --πρωταγωνιστές που δημοσιεύονται σε περιοδικά και εφημερίδες και συγκεντρώνονται στη συνέχεια σε άλμπουμ.

Από τα έργα του, ο "Ισοβίτης" έχει γίνει σειρά με μαριονέτες για την ελληνική τηλεόραση. Δουλειές του έχουν μεταφραστεί σε άλλες γλώσσες (αγγλικά, γαλλικά, γερμανικά, ιταλικά, ισπανικά, πορτογαλικά, πολωνικά, ρουμανικά, σέρβικα και βουλγάρικα)."

Αυτή είναι η καταχώριση σχετικά με τον Αρκά που βρίσκει κανείς σε εγκυκλοπαίδειες - δεν μπορέσαμε να βρούμε άλλη. Και όπως αναφέρεται από πολλούς στο Διαδίκτυο, φαίνεται είναι επιλογή του να μένει στην αφάνεια χρησιμοποιώντας ψευδώνυμο. Μάλιστα γίνεται αρκετή συζήτηση για το αν το πραγματικό του όνομα είναι το παραπάνω. Υπάρχουν ισχυρισμοί ότι ονομάζεται Άρης Καστρινός, ότι είναι ψυχίατρος ή ψυχολόγος ως προς τις σπουδές του αλλά τον κατέκτησε ο καλλιτεχνικός τομέας των κόμικς. Δεν είναι επίσης γνωστό ποια είναι η οικογενειακή του κατάσταση και αρκετοί εικάζουν ότι είναι ανύπαντρος και ότι ζει στην Αθήνα.

Ποιος είναι άραγε, λοιπόν, ο Αρκάς;

Ποια είναι η ηλικία, οι σπουδές, η οικογενειακή του κατάσταση και ποιες οι ιδεολογικοθρησκευτικές του αντιλήψεις; Το σίγουρο είναι ότι πολλοί παρακολουθούν με ιδιαίτερη αγάπη τη δουλειά του μέσα από την οποία λέει ό,τι έχει να πει αποφεύγοντας τη δημοσιότητα με κάθε τρόπο.

Η "μετασχηματιστική γραμματική" των δώδεκα και μίας σειρών του Αρκά.

Σε μια εποχή κατά την οποία όλοι σχεδόν οι ζωγράφοι, οι αρχιτέκτονες, οι λογοτέχνες, οι μουσικοί, οι τραγουδιστές κ.λπ. πρώτα διαπρέπουν ως σπουδαία πρόσωπα κι έπειτα διαπιστώνεται η σπουδαιότητα των έργων ή των επιδόσεών τους, ο Αρκάς ανήκει στις ελάχιστες εξαιρέσεις ανθρώπων που, επί δύο δεκαετίες, προκαλούν το γενικό θαυμασμό με το έργο τους, ενώ, ως πρόσωπα, παραμένουν απολύτως ανεπιφανή.

Ποιος είναι άραγε ο Αρκάς; Ποια είναι η ηλικία, οι σπουδές, η οικογενειακή του κατάσταση και ποιες οι ιδεολογικο-θρησκευτικές του αντιλήψεις; Προφανώς, το "Αρκάς" είναι ψευδώνυμο. Ψευδώνυμο που, όπως συμβαίνει με όλα τα ψευδώνυμα, κάτι αποκαλύπτει: κατάγεται από την Αρκαδία. (Κι οι Αρκάδες, ως γνωστόν, άρχισαν να εκχριστιανίζονται μόλις τον 7ο μ.Χ. αιώνα). Αλλά εκεί σταματά κάθε σχετική, εύλογη εικασία. Μπορεί να είναι ψηλός ή μετρίου αναστήματος, όπως ο Ισοβίτης σε σχέση με τους άλλους κρατούμενους, μπορεί να έχει πρόσφατα συμπληρώσει τα σαράντα (εάν ξεκίνησε τη σειρά του "Κόκκορα" ως εικοσάχρονος) ή να πλησιάζει τα εξήντα (εάν το ώριμο χιούμορ αυτής της πρώτης του σειράς το ξεκίνησε σε κάποιαν ανάλογα ώριμη ηλικία). Μπορεί, ακόμη, να έχει σπουδές ψυχολόγου (εάν λάβουμε υπ' όψιν τις σχέσεις των ηρώων του), σπουδές θεατρολόγου (εάν λάβουμε υπ' όψιν τις καταιγιστικές ατάκες των διαλόγων τους), ή σπουδές αρχιτέκτονα (επειδή, ακριβώς, τίποτε στο έργο του δεν προΐδεάζει για κάτι τέτοιο). Απίθανο, τέλος, φαίνεται να είναι παντρεμένος, αφού οι ήρωές του προβληματίζονται περί το σεξ χωρίς ποτέ να σχολιάζουν την έγγαμη εκδοχή του.

Μολονότι το τεκμαρτό "δελτίο αστυνομικής ταυτότητας" του Αρκά είναι έτσι πολύ φτωχό -χωρίς φωτογραφίες, τηλεσυνεντεύξεις κι αυτοπροβολές- το "δελτίο" της δημιουργικής του ταυτότητας, αντιθέτως, δείχνει εξαιρετικά πλούσιο. Κι όλα ξεκινούν, πιστεύω, από μια βαθύτατα ανθρώπινη κι αξιοθαύμαστα διαυγή απελπισία για την εδραία συνθήκη της ανθρώπινης μοίρας: τη θνητότητα. Όσο και αν αυτό μοιάζει απροσδόκητο σ' έναν μαέστρο του χιούμορ.

Βρίσκω, μάλιστα, να ισχύουν για τον Αρκά όσα επισήμαινε ο Γιαν Κοτ για τον Ιονέσκο: "Όλοι ξέρουμε ότι θα πεθάνουμε. Ο Ιονέσκο όμως το ξέρει ακόμα κι όταν ζητάει ανυπόμονα τον κατάλογο σε ένα εστιατόριο. Ακόμα κι όταν τρώει, ξέρει ότι πεθαίνει... Ο Ιονέσκο σκόπευε να γράψει τη διατριβή του στη Σορβόνη με θέμα "Αμαρτία και Θάνατος στην Ποίηση μετά τον Μπωντλαίρ". Δεν τέλειωσε ποτέ την εργασία του. Τραυματισμένος από την αγωνία του θανάτου, έγινε συγγραφέας κωμωδιών...".

Δεν ξέρω ποια άλλα σχέδια είχε για τη ζωή του ο Αρκάς. Μα κάποια ανάλογη φοβία πρέπει να τον οδήγησε στην κωμωδία και, ειδικότερα, στα "κόμικ στριπς". (Τα πρώτα του "κόμικ στριπς", άλλωστε, έχουν ως τόπο δράσης ένα κοτέτσι, με πρωταγωνιστή έναν ανασφαλή "Κόκκορα". Όπως κι ένα από τα λιγότερο γνωστά έργα του Ιονέσκο -Το μέλλον ανήκει στα αβγά- το οποίο διαδραματίζεται σ' έναν αχυρώνα που μεταβάλλεται σε κοτέτσι, με ηρωίδα μια ακατάσχετα ωτόκο νεαρή σύζυγο, τη Ρομπέρτα, που κατακλύζει το σύμπαν με θνητούς. Δεν ξέρω, επίσης, εάν η πίστις σώζει. Το χιούμορ, πάντως, μοιάζει οριστικά σωτήριο. Κι αν, όπως διαπίστωναν οι αρχαίοι, "αεί ο Θεός γεωμετρεί", στη νεότερη ιστορία της ανθρωπότητας ο Ύψιστος προτιμάει μάλλον να γελοιογραφεί ασταμάτητα

Καλώς ή κακώς, στο τέλος του 20ού αιώνα χάσαμε όσες ενθουσιώδεις βεβαιότητες είχαν ανθίσει στον 19ο. Οι αυστηρά περιγεγραμμένες περιοχές του εγκεφάλου που, σύμφωνα με τους "φρενολογικούς χάρτες" του Gall, έδραζαν τ' ανθρώπινα χαρίσματα -από τον αυτοσεβασμό και τον πατριωτισμό μέχρι τη νομιμοφροσύνη και τη δημιουργικότητα- έχασαν κάθε προσδιορισμό μέσα στις νεότερες "αλληλεπιδράσεις των ψυχοφυσιολογικών δομών". Ανάλογα, οι προσδιορισμοί των ταξικών αντιθέσεων και η αισιόδοξη προσδοκία μιας επαναστατικής νομοτέλειας, κατέληξαν σε μακελειά και παλινορθώσεις ή σε προσωπικά αδιέξοδα, μέσα σ' ένα "μέλλον που διαρκεί πολύ", όπως εύστοχα το χαρακτήρισε ο Λουί Αλτουσέρ.

Κι εκείνο το έξοχο τρίπτυχο: "ελευθερία, ισότητα, αδελφότητα", με το οποίο ξεκίνησε ο 19ος αιώνας, αντί να εξελιχθεί στον 20ό σε κάτι όπως "ομορφιά, αυτογνωσία, διεθνισμός", επανήλθε στην εθνικιστική καχυποψία του "πατρίς, θρησκεία, οικογένεια". Αλλ' ακόμη και η εκδοχή της ατομικής θεωρίας, που κάπου στα μέσα του 20ού αιώνα είχε λύσει το μυστήριο της ύλης αναγνωρίζοντας στο εσωτερικό του πιο απειροελάχιστου στοιχείου, του αδιαίρετου "ατόμου", ένα πλήρες ηλιακό σύστημα με κεντρικό πυρήνα και περιφερόμενα ηλεκτρόνια, κατέρρευσε. Η θαυμάσια επανεύρεση του μακρόκοσμου στον μικρόκοσμο, ενώ έμοιαζε με τέλεια "λύση" άξια του ικανότερου συγγραφέα αστυνομικών ανιχνεύσεων διαψεύστηκε. Για να καταλήξει στην απροσδιοριστία της θεωρίας των κβάντα και το απροσέγγιστο της θεωρίας του χάους.

Η επιστημονική κατανόηση του κόσμου θυμίζει πλέον το ανέκδοτο με τον πόντιο συνοδηγό που, βγάζοντας το κεφάλι του από το παράθυρο του αυτοκινήτου για να πληροφορήσει τον οδηγό εάν λειτουργεί το δεξί φλας, διαπιστώνει ότι το φλας "λειτουργεί, όχι δεν λειτουργεί, λειτουργεί, όχι δεν λειτουργεί, λειτουργεί...". Κάπως ανάλογα, ο επιστημονικός κόσμος των ημερών μας συμπεραίνει διαδοχικά "καταλάβαμε, όχι δεν καταλάβαμε, καταλάβαμε, όχι δεν καταλάβαμε, καταλάβαμε...". Κάθε ολοκληρούμενη ανθρώπινη ζωή, έτσι, μοιάζει ν' ανακυκλώνεται, συναντώντας στη λήξη της τις αβεβαιότητες της έναρξής της. Κι η επιθανάτια διαπίστωση όποιου εκμετρά έναν πλήρη ημερών βίο ταυτίζεται σχεδόν με τη διαπίστωση των θεατών στους κινηματογράφους του 1950, όταν έμπαιναν στη μέση της προβολής κι αποχωρούσαν μόλις αναγνώριζαν τις σκηνές που είχαν πρωτοδεί, αναφωνώντας: "εδώ ήρθαμε, πάμε να φύγουμε".

Μπορεί η ιστορία να διδάσκει εν γένει αλλά ο κάθε άνθρωπος είναι έτοιμος να επαναλάβει, ξανά και ξανά, τα πιο στοιχειώδη σφάλματα καθώς στην προσωπική ζωή ο καθένας πρέπει να διδαχτεί από τη δική του εμπειρία. Κι αυτό που καθορίζει την ανθρώπινη εμπειρία, σε αντιδιαστολή προς κάθε άλλο βιολογικό είδος, είναι η ικανότητα να αντιλαμβανόμαστε το άπειρο της έκτασης -σύμπαν- όσο και το άπειρο της διάρκειας -αιωνιότητα- δίχως όμως την παραμικρή διαφορά από το λοιπό ζωικό βασίλειο, ως προς την ικανότητα να απολαμβάνουμε τα δεδομένα των σχετικών αντιλήψεών μας.

Στερημένοι από κάθε λογής βεβαιότητες και καταδυναστευμένοι από την αντίφαση να μπορούμε να συλλογιζόμαστε σα θεοί αλλά να ενεργούμε με την παρόρμηση του ζώου, οι άνθρωποι, έχουμε μόνο δύο διεξόδους: την προσευχή ή το γέλιο. Τη διαρκή μετάνοια, για τα αλλεπάλληλα γλιστρήματα στις ποταπότητες του ζώου και τον αναπόδραστο εγκλεισμό στον κύκλο ζωής κάθε έμβιου όντος, ή τον πείσμονα αυτοκαγχασμό για τις ίδιες ακριβώς "αδυναμίες" μας. Σ' αυτό το τελευταίο πεδίο μεγαλουργεί ο Αρκάς.

Εάν ο Αρκάς ήταν πολιτικός γελοιογράφος, θα είχε σπουδαίες ευκαιρίες να παράγει γέλιο απ' τα απολύτως αξιοχλεύαστα επεισόδια της καθημερινότητας. Όπως κάνει ο Κώστας Μητρόπουλος επί σαράντα χρόνια με τις οξυνούστατες συνόψεις της πολιτικής επικαιρότητας, ή ο Γιάννης Καλαϊτζής με τις σοφές γραμμές της καρικατούρας του και πρόσφατες αφορμές τις συμπράξεις ορθόδοξου μαρξισμού κι ορθόδοξου θεολογίας, π.χ., και τις αντιπαραθέσεις "αιρετικών - προαιρετικών" γύρω από τις αστυνομικές ταυτότητες.

Αλλά ο Αρκάς ενδιαφέρεται για κάτι πέρα απ' αυτά ή, μάλλον, για κάτι κάτω απ' αυτά: τους βαθύτερους μηχανισμούς των ανθρώπινων συμπράξεων και της ανθρώπινης συνείδησης -του είναι-εν-κοινωνία και του είναι-εν-επικοινωνία- που τα προκαλούν όλ' αυτά· την τάση των ανθρώπων να βρίσκονται μαζί ώστε να σώζονται όλοι μαζί, καίτοι διαπιστώνουν συνεχώς πως ο καθένας χάνεται πάντα μόνος του· τους ατελέσφορους συμβιβασμούς ανάμεσα στο ευγενές ζώο και τον άρπαγα άνθρωπο όσο κι ανάμεσα στον αβρόφρονα άνθρωπο και το ακόρεστο ζώο που συνοικούν στον καθένα μας· και τη βαθειά επίγνωση μιας άκρως "αντι-ποιητικής" λειτουργίας της γλώσσας που, από όργανο νοήματοδότησης του κόσμου κι επικοινωνίας μεταξύ ανθρώπων, γίνεται μόνιμη αιτία ελλειπών συνεργασίας κι αλλεπάλληλων διολισθήσεων των συμφραζομένων.

Εκεί, σ' αυτή την τελευταία επίγνωση, νομίζω πως έχει εντοπίσει ο Αρκάς την τέλεια μηχανή παραγωγής ενός ιδιότυπου, φιλοσοφικού χιούμορ. Εκεί, έχει στήσει τον ακρογωνιαίο λίθο που στηρίζει τους επιτυχείς μετασηματισμούς όλων των σειρών του. Συνδέοντας το τραγικό με το γκροτέσκο, το θεϊκό με το κτηνώδες.

Πηγή: Διαδίκτυο: www.arcadians.gr

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΕΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΟΥ ΑΡΚΑ

Το έργο του Αρκά "Εχθροί εξ αίματος" ανέβηκε για πρώτη φορά από το Θέατρο του Νέου Κόσμου τον Οκτώβριο του 2008, σε σκηνοθεσία **Βαγγέλη Θεοδωρόπουλου** και στη συνέχεια παρουσιάστηκε σε μεγάλη περιοδεία στην υπόλοιπη Ελλάδα. Παίχθηκε επίσης στη Θεσσαλονίκη και στη συνέχεια σε συμπαραγωγή με έξι δημοτικά θέατρα, της Πάτρας, των Σερρών, της Κέρκυρας, του Αγρινίου, της Λάρισας και του Βόλου.

Το έργο επίσης παρουσιάστηκε από τον Θεατρικό Οργανισμό Κύπρου σε σκηνοθεσία: **Μαρίας Λουίζας Παπαδοπούλου**.

Σύμφωνα με πληροφορίες από το Διαδίκτυο το έργο ανέβηκε επίσης τον Σεπτέμβριο του 2010 από την ομάδα "Ντε Ζαβού" σε σκηνοθεσία **Βυζαντίας Πυριόχου Γκυ**.

Την τρέχουσα θεατρική περίοδο παρουσιάζεται στη Θεσσαλονίκη στο STUDIO VIS MOTRIX 2010, από τον Οκτώβριο, έως και τον Δεκέμβριο 2010 από τη θεατρική ομάδα **Tarifa**, σε σκηνοθεσία **Σπύρου Αθηναίου**.

Στην Ελλάδα το έργο έχουν παρουσιάσει και διάφορες ερασιτεχνικές ομάδες, όπως για παράδειγμα η Θεατρική Ομάδα Χαϊδαρίου "Πλειάδες" τον Ιούνιο και Ιούλιο του 2009.

Τέλος στο εξωτερικό το έργο παίχτηκε στα ιταλικά στη Φλωρεντία στο θέατρο «Teatro Della Limonaia» σε επιμέλεια, σκηνοθεσία και σκηνογραφία του **Δημήτρη Μηλόπουλου** που ζει εκεί από το 1984.

Έχει επίσης μεταφραστεί και στα γαλλικά όμως δεν είναι γνωστό αν έχει ανεβεί στη γλώσσα αυτή έως σήμερα.

Υπόθεση του έργου

Εσωτερικό του σώματος μετά από ατύχημα. Η Καρδιά ο Εγκέφαλος και άλλα όργανα έχουν τραυματιστεί. Το Λεπτό Έντερο και το Παχύ Έντερο προσπαθούν να καταλάβουν τι γίνεται ρωτώντας το Δεξί Νεφρό που πηγαиноέρχεται μεταφέροντας πληροφορίες. Το Λεπτό Έντερο, καχύποπτο και χολερικό, θεωρεί ότι εξυφαίνεται συνωμοσία με τη συνεργία του Δεξιού Νεφρού, ώστε ζωτικά όργανα όπως η Καρδιά, το Συκώτι, η Σπλήνα και το ίδιο το Δεξί Νεφρό να μπορέσουν να μεταμοσχευτούν σε άλλο οργανισμό και να γλυτώσουν έτσι τον "θάνατο". Φυσικά οι χαμένοι της υπόθεσης θα είναι τα όργανα που δεν μεταμοσχεύονται, όπως για παράδειγμα τα Έντερα. Το αγαθό, αφελές και πιστό στον Οργανισμό Παχύ Έντερο δεν πιστεύει τις θεωρίες συνωμοσίας του "κολλητού" του. Τελικά το Δεξί Νεφρό, πιεσμένο αφόρητα, ομολογεί την ύπαρξη συνωμοσίας, εντελώς όμως διαφορετικής: η βάση της συνωμοσίας υπό την ηγεσία της Καρδιάς, είναι να αδρανοποιήσουν τον Εγκέφαλο ρίχνοντάς τον σε κώμα σε μια προσπάθεια να αποφύγουν τα χειρότερα από τις βλαβερές συνήθειες που αυτός έχει αποκτήσει (κάπνισμα, αλκοολισμός). Η κατάληξη βέβαια είναι ο Θάνατος.

Η πρώτη ανάγνωση σχετικά απλή: τα κακά του αλκοόλ και του καπνού. Μια δεύτερη ανάγνωση, η πολιτική διάσταση: η αντίθεση της ανώτερης τάξης (εγκέφαλος, καρδιά, πνεύμονες) με την κατώτερη τάξη (τα έντερα), τα διαφορετικά τους συμφέροντα και ο τρόπος δράσης τους στον ίδιο οργανισμό-κράτος. Ο ατομικισμός του Λεπτού Εντέρου που το οδηγεί στα άκρα, ο ομορτισμός του συμφεροντολόγου Δεξιού Νεφρού, η πίστη και η πειθαρχία που έχει το Παχύ Έντερο στο σύστημα, αρετές που το καταδικάζουν εκ προοιμίου, αλλά και η πραξικοπηματική αναπλήρωση του αρχηγού Εγκεφάλου από το επίσης ζωτικής σημασίας όργανο-την Καρδιά-είναι στοιχεία που προστίθενται σε μια τέτοια ανάγνωση, μέσα και πέρα από το διάχυτο πνευματώδες, μαύρο και φιλοσοφικό χιούμορ του Αρκά. Φυσικά αυτοί καθαυτοί οι διάλογοι είναι από μόνοι τους ιδιαίτερα απολαυστικοί προσδίδοντας μια ευχάριστη νότα στο πρωτότυπο αυτό έργο.

Εχθροί εξ αίματος του Αρκά

Σκηνοθεσία: Τάσος Νυχάς

Σκηνικά/Κοστούμια: Christian Guilmin

Μουσική: DF (Delirium Framboise)

Επεξεργασία ήχων: Μανώλης Νυχάς

Αφίσα: Θεόδωρος Κασάπης

Κατασκευή σκηνικών: Thierry Dupont
Christian Guilmin

Φωτισμοί: Johan Beckers

Τεχνικοί ήχου: Τάκης Πλέσσας
Τριαντάφυλλος Σακαλίδης

Μακιγιάζ: Βάσω Μαυροειδή

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Παχύ Έντερο: Σταύρος Αβδούλος

Λεπτό Έντερο: Νίκος Χατζούδης

Δεξί Νεφρό: Πάνος Μιχαέλης

Γιατρός: Τάσος Νυχάς

Το έργο διαρκεί 90 λεπτά περίπου, χωρίς διάλειμμα.

ΚΟΜΙΚΣ ΤΟΥ ΑΡΚΑ

Απόσπασμα κριτικής από το πρώτο ανέβασμα του έργου

«Καρδιά από αέριο» ή στο πρωτότυπο Coeur gaz: έτσι λεγόταν η πρωτοφανής παράσταση που παρουσιάστηκε το 1921 από τον μέγα ντανταϊστή καλλιτέχνη Τριστάν Τσαρά στο Παρίσι, στην Galerie Montaigne. Ήρωες του έργου ήταν ο Λαιμός, το Μάτι, η Μύτη, το Στόμα, το Αφτί και το Φρύδι. Σύμφωνα με το σενάριο, ο Λαιμός θα παρέμενε στο μπροστινό μέρος της σκηνής καθ' όλη τη διάρκεια της παράστασης, η Μύτη απέναντί του και όλοι οι υπόλοιποι ήρωες θα μπαινόβγαιναν ανάλογα με τη διάθεσή τους. Πρώτο μιλούσε το Μάτι το οποίο έψελνε μονότονα: «Αγάλματα, κοσμήματα, ψητά φαγητά» ξανά και ξανά, αναγκάζοντας το Στόμα να σχολιάσει: «Αυτή η συζήτηση είναι προβληματική, δεν βρίσκετε;». Και ολόκληρο το «πρόσωπο» επαναλάμβανε την παρατήρηση αυτή με αποκορύφωμα την αντίδραση ενός θεατή «φυτεμένου» ανάμεσα στο κοινό: «είναι χαριτωμένο το έργο σας αλλά κανένας δεν καταλαβαίνει λέξη». Σε αυτό το μοτίβο εξελίσσονταν και οι τρεις πράξεις σε ένα λεκτικό χάπενινγκ-ύμνο στην ασυναρτησία που κατέληγε σε καβγά- όπως συνηθιζόταν σε εκείνες τις βραδιές- με τον Αντρέ Μπρετόν και τον Πολ Ελύάρ να ηγούνται της επίθεσης κατά του Τσαρά.

Τα χαρακτηριστικά του προσώπου παρά την εκφραστικότητά τους φάνηκαν μάλλον ανιαρά- είναι εξάλλου τόσο χλιοτραγουδισμένα από τους ποιητές του κόσμου – στον μέγα σουρεαλιστή της δικής μας εποχής, τον Αρκά. Και αποφάσισε να βάλει το μαχαίρι στο κόκαλο και ακόμη πιο βαθιά, να φθάσει ως τους κυριολεκτικά αφανείς ήρωες της υπαρξής μας, τα ίδια μας τα όργανα.

Και πάλι, δεν διάλεξε την «γκλαμουράτη» βασίλισσα του έρωτα, την καρδιά, ή τον αυστηρό ηγεμόνα της βούλησης, το μυαλό, αλλά προτίμησε τα πιο περιφρονημένα, τα λιγότερο ελκυστικά μέρη του σώματός μας: το λεπτό έντερο, το παχύ έντερο και το δεξί νεφρό.

Οχι ότι αυτό θα έπρεπε να μας κάνει εντύπωση. Η ικανότητα να διαβλέπει χαρακτήρες εκεί όπου οι άλλοι βλέπουν στερεότυπα ήταν πάντα το μεγάλο του χάρισμα. Ο άνθρωπος που φαντάστηκε και αποτύπωσε το ζωικό βασίλειο ως ένα ολόκληρο σύμπαν ισότιμο σε ευφυΐα και εξίσου θαυμαστό σε συναισθηματική ποικιλομορφία- κομπλεξικό, ρομαντικό, ματαιόδοξο, φιλόδοξο - με το ανθρώπινο, ο δημιουργός που χάρισε οιδιπόδεια συμπλέγματα σε ένα γουρούνι και βιτριολικό χιούμορ σε ένα ποντίκι, που μετέτρεψε σε femme fatale μια γάτα και σε ματαιωμένο αρσενικό έναν γάτο, δεν θα μπορούσε παρά να στρέψει το βλέμμα του σε μία ακόμη ανεξερεύνητη περιοχή του είναι και να εντοπίσει αυτό που λέμε «ζωή»- λάθη, πάθη, μίση, χαζομάρες- όχι «εκεί έξω» αλλά «εδώ μέσα». Το αιρετικό βλέμμα του Αρκά, αφού πέρασε από δάση, χωράφια, κοτέτσια και λασπόνερα, έκανε στάση σε τοίχους, πατώματα και καναπέδες, αποφάσισε τώρα να περιπλανηθεί στους διαδρόμους των αρτηριών, να ανεβοκατέβει τους ορόφους της σπονδυλικής στήλης και να ξαποστάσει στη σκιά του στομαχιού.

Το «μέσα» είναι πάντα η μικρογραφία του «έξω»: αυτό μας διδάσκουν οι "Εχθροί εξ αίματος". «Τι πράγματα είναι αυτά; Είναι συμπεριφορά οργάνων αυτή;». Το Παχύ Έντερο, αγανακτισμένο, διαμαρτύρεται. Και με το δίκιο του: πώς μπορούν να τσακώνονται μεταξύ τους την ώρα που το σώμα βρίσκεται σε κώμα και η κατάσταση του ασθενούς είναι κρίσιμη;

Το Παχύ Έντερο, έντρομο, δυσκολεύεται να κάνει τη δουλειά του. Όλα αυτά που ακούει από το Λεπτό Έντερο δεν τα πιστεύει. Είναι δυνατόν να πλέκεται ολόκληρη συνωμοσία μεταξύ καρδιάς, νεφρού και συκωτιού έτσι ώστε να εξασφαλίσουν τη μετακόμισή τους σε άλλο σώμα, αδιαφορώντας για τους συναδέλφους τους;

Στο κάτω κάτω όλοι μαζί δεν μεγάλωσαν; Όλοι μαζί δεν άρχισαν να λειτουργούν από την πρώτη ημέρα; Όλοι μαζί δεν περνάνε τα τελευταία χρόνια τον εφιάλη του αλκοόλ που δηλητηριάζει τον κόσμο τους; Προς τι λοιπόν τόσο μίσος; «Εγώ δεν έχω εχθρούς. Όλα τα όργανα είναι φίλοι μου. Τάχθηκα να υπηρετώ την εύρυθμη λειτουργία του συστήματος. Αυτό μας έχει φάει εδώ μέσα: ο ανταγωνισμός των συστημάτων». Ο ιδεαλισμός και η αφέλεια του «χοντρού», όπως χαϊδευτικά τον αποκαλεί ο «ψηλός», διαγράφονται αφοπλιστικές. Αδυνατεί να κατανοήσει τη σκοτεινή πολυπλοκότητα των σκέψεων του Δεξιού Νεφρού. Αδυνατεί να καταλάβει πώς γίνεται κάποιοι να σκέφτονται μόνο τον εαυτό τους και να σχεδιάζουν την εξουδετέρωση του Εγκεφάλου, κι ας τους έχει φερθεί αυτός, ο «αρχηγός», με τον χειρότερο, πιο εγωιστικό τρόπο, ενδίδοντας καθημερινά «στο μπουκάλι».

«Έτσι αποφασίσαμε να του προκαλέσουμε εγκεφαλικό επεισόδιο», ομολογεί το Δεξί Νεφρό ύστερα από πίεση. «Και πώς θα είναι η ζωή μας χωρίς εγκέφαλο δηλαδή;» ρωτάει το Παχύ Έντερο. «Άνετη και χαλαρή», του απαντάει ατάραχο το Δεξί Νεφρό. «Θα πάψουμε να ζούμε με τον εφιάλη του οινοπνεύματος».

Ένα ολόκληρο θεατρικό έργο εκτυλίσσεται στα σπλάχνα μας κι εμείς δεν έχουμε ιδέα. Σχέσεις γεννιούνται, ίντριγκες διαπλέκονται, φιλίες και εχθρες αναπτύσσονται, οι αμφισβητίες του «συστήματος» αντιπαρά τίθενται με τους ουτοπιστές «ενωτικούς», ενώ λίγο παραπέρα ανώτερες δυνάμεις κατεργάζονται τα δικά τους ολέθρια σχέδια την ίδια στιγμή που το τέλος δεν το ελέγχει κανείς. Ένα μαύρο αριστούργημα, μια μακάβρια όσο και αστραφτερή κωμωδία με τα πιο αναπάντεχα υλικά παρέλαβε από την πένα του Αρκά ο Βαγγέλης Θεοδωρόπουλος και έστησε μια παράσταση ζωντανή, απολαυστική, εύρυθμη, με οξείες ερμηνείες, που ακροβατούν υποκριτικά ανάμεσα στα κόμιξ και τον ρεαλισμό, παρασύροντάς μας στο ιδιότυπο αυτό σύμπαν.....

Λουίζα Αρκουμανέα -Εφημερίδα 'ΤΟ ΒΗΜΑ', 08-03-2009

Λόγια του Αρκά

1. Προσπαθω να βγω από το ψυχολογικό αδιέξοδο, αλλά δε μπορώ να θυμηθώ από πού μπήκα.
2. Διασκέδαση είναι η τέχνη να κουράζεις τις ώρες ανάπαυσης.
3. Η πείρα είναι μια χτένα που την αποκτάς όταν είσαι πια φαλακρός.
4. Δημοκρατία είναι 4 λύκοι και 1 πρόβατο να ψηφίζουν για φαγητό.
5. Αυτοί που κάνουν πως ξέρουν τα πάντα εκνευρίζουν εμάς που τα ξέρουμε.
6. Το καλύτερο φάρμακο για το βήχα είναι η φασολάδα. μετά θα φοβάσαι να βήξεις
7. Η τεχνητή νοημοσύνη δεν μπορεί να κερδίσει τη φυσική ηλιθιότητα.
8. Η ζωή χωρίζεται σε τρεις φάσεις: επανάσταση, περισυλλογή, τηλεόραση. Ξεκινάς να αλλάξεις τον κόσμο και καταλήγεις να αλλάζεις κανάλια.
9. Τη γυναίκα μου πάνω από όλα. Όλες τις άλλες από κάτω.
10. Μεγαλοφυΐα είναι κάποιος που σε μια παραλία γυμνιστών μπορεί να θυμάται φάτσες.
11. Ακόμα και μια κοινωνία ηλιθίων είναι ταξική. Έτσι ένας ηλίθιος πλούσιος είναι απλά πλούσιος ενώ ένας ηλίθιος φτωχός είναι απλά ηλίθιος.
12. Η τύχη χτυπάει την πόρτα σου μόνο μια φορά, αλλά η ατυχία έχει πολύ μεγαλύτερη υπομονή.
13. Έχω διαβάσει τόσα πολλά γύρω από το κάπνισμα και το ποτό που αποφάσισα να κόψω το διάβασμα.
14. Η φιλοδοξία είναι το τελευταίο καταφύγιο της αποτυχίας.
15. Κάντε οικονομία στο νερό: πλυθείτε μαζί με ένα φίλο!!

Atelier Théâtral Grec

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙ

Το 1984, Έλληνες υπάλληλοι των κοινοτικών οργάνων ίδρυσαν μια θεατρική ομάδα όχι μόνον από αγάπη για το θέατρο αλλά και από ανάγκη για μια αμεσότερη κοινωνική σχέση απαραίτητη στις συνθήκες ζωής των Βρυξελλών τα πρώτα χρόνια μετά την ένταξη.

Αν και αποτελείται, κυρίως, από Έλληνες υπαλλήλους των κοινοτικών οργάνων, η ομάδα είναι ανοιχτή σε οποιονδήποτε ενδιαφέρεται για το θέατρο. Άλλωστε δεν έχει καταστατικό, δεν έχει εκλεγμένα ούτε διορισμένα όργανα, δεν έχει οικονομική, πολιτική ή άλλη εξάρτηση. Ένας πυρήνας από το 1984 με πολλή προσωπική δουλειά και χωρίς καμιά εξωτερική ενίσχυση οικονομικής ή άλλης μορφής, με τη βοήθεια μόνον όσων συμμετέχουν κάθε φορά ενεργά καταφέρνει να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις μιας κατ' εξοχήν ερασιτεχνικής ομάδας που είναι αναγκασμένη να λειτουργεί με αρκετούς περιορισμούς. Μεταξύ αυτών έλλειψη χρόνου, έλλειψη μέσων, έλλειψη εγκαταστάσεων. Όμως, η ομάδα συνεχίζει γιατί το θέατρο είναι μια ιδιόμορφη καλλιτεχνική έκφραση με ξεχωριστή γοητεία που δεν διαρκεί μόνο όσο είναι ζωντανή η παράσταση, αλλά και πολύ αργότερα με τις αναμνήσεις που μας μεταφέρουν σε άλλες εποχές, σε άλλα πρόσωπα, σε άλλες καταστάσεις -κάποτε σ'εμάς τους ίδιους.

Η ομάδα

Προηγούμενες παραστάσεις της ομάδας μας

- 1) **Η δίκη του Ορφέα και της Ευρυδίκης**, του Γ. Σκούρτη, σε σκηνοθεσία Ειρήνης Χαλκιά, Ιούνιος 1985, Βρυξέλλες
- 2) **Εσωτερικές Ειδήσεις**, του Μάριου Ποντίκα, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Απρίλιος 1986, Βρυξέλλες και Ιούνιος 1986, Λουξεμβούργο
- 3) **Εκκλησιάζουσες**, του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιανουάριος 1987, Βρυξέλλες
- 4) **Νταλικά**, της Κωστούλας Μητροπούλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Οκτώβριος 1987, Βρυξέλλες
- 5) **Φαύστα**, του Μποστ, σε σκηνοθεσία Θόδωρου Αρβανίτη και Αντώνη Δαγκλίδη, Δεκέμβριος 1989, Βρυξέλλες
- 6) **Τα τέσσερα πόδια του τραπεζιού**, του Ιάκ.Καμπανέλλη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Οικονομίδη, Νοέμβριος 1991, Βρυξέλλες
- 7) Τα μονόπρακτα: **Ο θάνατος του Περικλέους**, του Δ.Κορομηλά και **Αίτηση σε γάμο**, του Άντον Τσέχωφ, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 1992, Βρυξέλλες
- 8) **Θεσμοφοριάζουσες**, του Αριστοφάνη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 1993, Βρυξέλλες
- 9) **Αντε Γεια**, του Θανάση Παπαγεωργίου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Απρίλιος 1994, Βρυξέλλες
- 10) **Ο τοπικός παράγων**, του Παναγιώτη Καγιά, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Δεκέμβριος 1994, Βρυξέλλες
- 11) **Μάνα, μητέρα, μαμά**, του Γιώργου Διαλεγμένου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιούνιος 1995, Βρυξέλλες
- 12) **Ματίας ο Πρώτος**, της Άλκης Ζέη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 1995, Βρυξέλλες
- 13) **Το Ενυδρείο**, του Κώστα Μουρσελά, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιούνιος 1996, Βρυξέλλες
- 14) **Ο κήπος με τα χελιδόνια**, του Μπάμπη Τσικληρόπουλου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Ιανουάριος 1997, Βρυξέλλες - Φεβρουάριος 1997, Λουξεμβούργο
- 15) **Ο Σιμιγδαλένιος**, του Αλέξανδρου Αδαμόπουλου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 1997, Βρυξέλλες.
- 16) **Ο μπαμπάς ο πόλεμος**, του Ιάκωβου Καμπανέλλη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Φεβρουάριος 1998, Βρυξέλλες
- 17) **Λόγω φάτσας**, του Γιώργου Διαλεγμένου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Φεβρουάριος 1999, Βρυξέλλες
- 18) **Αντζελίνα η Σταχτοπούτα**, της Κάρμεν Ρουγγέρη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 1999, Βρυξέλλες
- 19) **Χρυσοβεργαρής και Ηλιοτάτη**, λαϊκό παραμύθι σε διασκευή και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2000, Βρυξέλλες
- 20) **Μπαμπάδες με ρούμι**, των Ρέππα-Παπαθανασίου, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά, Δεκέμβριος 2000, Βρυξέλλες, Ιανουάριος 2001, Λουξεμβούργο
- 21) **Η τύχη της Μαρούλας και ο Μπάρμπα Λινάρδος**, του Δ.Κορομηλά, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2001, Βρυξέλλες
- 22) **Ο Μίδας έχει αυτιά γαϊδάρου**, του Μ.Κορρέ, σε σκηνοθεσία Βάσου Ανδρονίδη και σε συνεργασία με το Ελληνικό Θέατρο Βελγίου, Νοέμβριος 2001, Βρυξέλλες
- 23) **Εκκλησιάζουσες ... σαν παραμύθι**, του Αριστοφάνη σε διασκευή Κάρμεν Ρουγγέρη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2002, Βρυξέλλες
- 24) **Βαβυλωνία**, του Δημήτρη Βυζάντιου, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 2002, Βρυξέλλες
- 25) **Το Όνειρο του Δωδεκάμερου**, του Γεωργίου Θεοτοκά, σε διασκευή/ σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2003, Βρυξέλλες

- 26) **Το Λουμπάγκο**, του Μανόλη Κορρέ, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Νοέμβριος 2003, Βρυξέλλες
- 27) **Το κουβάρι των αλλόκοτων πραγμάτων**, της Μυρτώς Κοντοβά, σε διασκευή/ σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2004, Βρυξέλλες
- 28) **Η αρπαγή της Πριγκίπισσας Αιώρας**, του Πασχάλη Τσαρούχα, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2005, Βρυξέλλες
- 29) **Ο Γενικός Γραμματεύς**, του Ηλία Καπετανάκη, σε σκηνοθεσία Γιάννη Γαβρά και σε συνεργασία με το Ελληνικό Θέατρο Βελγίου, Ιούνιος 2005, Βρυξέλλες.
- 30) **Η Φεγγαρολούλουδη**, σε διασκευή/ σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2006, Βρυξέλλες.
- 31) **Τραγούδι για δύο**, της Νάνσυ Πασκάλ, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2007, Βρυξέλλες.
- 32) **Ψόφιοι Κοριοί, Ο Φώντας, Το Υπόστεγο**, τρία μονόπρακτα του Μήτσου Ευθυμιάδη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Ιούνιος 2007, Βρυξέλλες.
- 33) **Όνειρο Καλοκαιρινής Νύχτας**, του Σαίξπηρ σε διασκευή Γιάννη Καλατζόπουλου και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Απρίλιος 2008, Βρυξέλλες.
- 34) **Το Πέναλτυ**, του Γιώργου Παλούμπη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Φεβρουάριος 2009, Βρυξέλλες
- 35) **Ερωτόκριτος**, του Βιτσένζου Κορνάρου, σε διασκευή και σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2009, Βρυξέλλες
- 36) **Μια συνάντηση κάπου αλλού** του Ιάκωβου Καμπανέλλη, σε σκηνοθεσία Τάσου Νυχά, Μάρτιος 2010, Βρυξέλλες

Η ομάδα μας συμμετείχε με το έργο "Νταλικά" στο Θεατρικό Διαγωνισμό του Δήμου Ιθάκης, το Σεπτέμβριο του 1987 και διακρίθηκε με το βραβείο της "καλύτερης παράστασης πρωτόπαιχτου έργου" (δεύτερο από πλευράς σπουδαιότητας) και το βραβείο δεύτερου γυναικείου ρόλου.

